

DAGBOK FRÅN FJÄLLFÄRD:

28/2 - 6/3 1955:

Månd 28 feb: Ingemar och jag anlände med tåg till Storlien vid ½1-tiden, 2 tim försenade och möttes av det föga roliga beskedet att stationspersonalen gjort "kaffeved" av mina laggar. Men dom ordnade snabbt ett par andra av "Sundins" fabrikat, så jag tror inte jag förlorade på "affären". Efter att ha köpt norska stålar (135-) ställde vi kurs västerut mot Norge. "En lätt match på några timmar" tänkte vi väl båda. Visst gick det undan utför ned till Telvdalen, men si där hade vi tydligen inte något att göra. Kom snart underfund med att vi sumpat rösningen, så vi fick ploga i meterdjup snö upp mot Storsteinsfjellet. Ovanan, tung packning och besvärlig skrågång gjorde inte det hela så glatt precis. Och timmarna gick. Den norska kartan verkade rena skämtet. Så småningom fick vi se något långt, långt bort i fjärran som liknade hus. "Där e de nog". Men ack, det var långt dit! Efter att ha passerat en låg fjällknalle, med en stor renflock, kom vi ner till en bäckravin med djup snö och ett gammalt översnöat spår, som vi envist bet oss fast i. Det började mörkna, så tanken på "panget" i Stordal blev nästan överklig. Men – rätt som det var, ljusnade det i skogen, vi kom ut på en äng och höll på att åka rakt in i Stordals kapell! Några hundra meter längre ner låg en kåk som Ingemar trodde var skolan. Vi knackade på – och si! Vi hade kommit precis rätt!. Vi fick rum, värme och mat. Fruksoppa, smör och bröd, köttbullar, potatis och lingonsylt. Jösses va de smaka bra! Efter en liten pratstund vid den öppna spisen, gick vi upp och knöt oss – Bom – så sov jag!

(17 km – 5 tim!)

Tisd 1 mars: Mulet - ½ C! Efter en stabil frukost med ägg och lite väl saltat fläsk, betala vi

(9 pix per capita!) och tog landsvägen upp till Kluksdal. Så långt gick det gott och väl. Sen började en besvärlig spårning. Vi hade ännu inte bestämt oss: Fiskåvallen eller Blåhammaren. Uppe på fjället blåste det ganska snålt, så första matrasten blev kortast möjlig. När vi kommit upp på Kluksskaftet beslöt vi ta Blåhammaren. Så vi girade hårt babord och åkte ned mot Enans dalgång. Också var vi hemma i Svedala igen. Leden upp till Blåhammaren hittade vi inte, vi gick lite på känn med sikte på passet norr Blåhammarfjället. När vi passerat Enan började en ganska hård klättring. "nu e ja trött" sa Ingemar (pulver och konjak, e inte bra för kondisen) Jag kände mej ju inte heller så där i jätteform precis, men ännu kändes ingen direkt trötthet. När vi kommit upp till trädgränsen, tog vi en matrast. Choklad russin, smörgås och te. Det gjorde tydligen susen, ty innan jag hade svält sista tuggan hade Ingemar fått på sej säcken och stack iväg upp mot fjällkanten precis som han haft en varg i hälarerna. När jag också kommit iväg var han flera hundra meter före. Och dom tog jag inte in förrän vi stod alldeles nedanför Blåhammarstugorna. Och då var även jag en ganska trött man! Nåväl vi blev välkomnade av värdinnan, fick ett dubbelrum.

Och mat! Bruna bönor och fettisdagsbullar! Drack cirka 10 glas vatten, skrev kort hem. Ingemar måste visst ha varit trött, ty han sa:

” Dö, nu får du visa mej, va jag sa att torkrummet va någonstans” (!?!). Snackade ett slag med två medelålders herrar (som kalla sej ”långtradare”) från Stockholm. Sedan knöt vi oss vid 9-tiden. (30km – 8 tim)

Onsd 2 mars: Vädret ser lovande ut. Det blåser lätt VNV med växlande skyar. –6C. Efter frukosten betalade vi en salt räkning på 42 bagis och dök på leden till Sylarna. Det gick som en dans utefter ledstjärnorna och efter lite mer än en timma va vi halvvägs vid vindskyddet. Vi brydde oss inte om varken mackor eller termos utan tog bara igen oss ett slag. Just som vi skulle gå kom ”kompissarna” ifatt oss. Efter några 100 meter mötte vi en grupp på ett tiotal, troligen på väg Sylarna – Blåhammaren. Ja – sedan gick det som smort och kl 10 min i 2 ställde vi skidorna i Sylarnas skidhall. Törnade in på rum nr 12, - Duschade – varmt! Slaggade sedan in, och när vi fluktade ut vid 5-tiden va sikten lika med noll, och ett ganska kraftigt snödrev. Vi undrar hur Stig och Ingvar haft det uppmot Blåhammaren. Kl 7 blev det middag med strömmingflundra. Potatismos och nyponsoppa, men innan det ringde vi upp Blåhammaren och fick ett samtal med Stig. Dom hade kommit fram i god tid och allt tycktes vara ok – Efter maten läste vi ett slag i dagrummet och gick sedan och knöt oss.

(20km – 3tim 45 min)

Torsd 3 mars: En orolig natt. Jag hade svårt att somna. Vid 1-tiden knalla Ingemar upp alldeles genomsvett. Han trodde på feber, men när han fick höra att även jag var ”blöt” och dessutom fluktat på termometern som visade +25C, då blev han lugnare. Anledningen var enkel. Elementet stod på fullskäft. Efter att ha stängt av det, kröp vi till kojs igen – somnade troligen vid 2-tiden –

Vaknade och konstaterade strålande väder! Ingemar kände sej fortfarande lite vissen, men vi beslöt ändå att gå mot Stuedal med alt Helags ifall vinden blev för svår i Ekorrdörren. Efter frukost kom vi iväg strax före kl 1000. Uppe i Sylskalet drog det tidvis ganska friskt ifrån Tempeldalen, men va gjorde det – solen strålade ju. I slutet av Sylskalet passerade vi färdens högsta punkt (c:a 1375 m.ö.h.) och sedan bar det bums ner i Ekorrdörren. Det gällde att hålla tungan rätt i mun och balansera mellan skavlerna. Ingemar tog av sej laggarna och gick ner! Jag satte mej bakom en sten och inväntade honom. Därnere var det relativt lugnt, så vi fattade oss kort och styrde kosan mot Norge och Stuedal. Sträckan Ekorrdörren – Nedalen var en härlig etapp. Lagom med snö och härliga löpor tidvis. Så satte vi oss på renstängslet som även markerade riksgränsen, och tog en plåt. Strax innan Nedalen rastade vi i en härlig ravin alldeles vid stranden av Nea. Vi brydde oss ej om att åka fram till stationen, då

den var stängd, utan sneddade upp på höjderna på andra sidan Nea. Där träffade vi på telefonlinjen som vi sedan följde ända fram till Vaektarstua. Om sträckan Nedalen – Vaektarstua är det bara att instämma med Ingemar: "Det här lämpar sej för allt – utom skidåkning!" – Så sant som det är sagt – möjligen med undantag för de sista kilometrarna, då vi fick ett härligt spår ned till själva dalen. Tvärtemot vad vi väntat oss var Vaektarstua turisthytte öppen. Stationen var stor och hade ett 60-tal bäddar, men inga gäster före oss med undantag för en svensk som hette Strömer och tydligen var en gammal vän i gården-. Efter en härlig dusch fick vi middag som avåts i sällskap med ovannämnde Strömer samt en gammal skollärare, som numera blivit snickare. Sedan följde en angenäm pratstund i husets "stua" varvid vi fick en del bra tips av Strömer som tydligen kände de norska fjällen bättre än norrmännen själva. Vid 9-tiden bröt vi upp och kröp ner under duntäckena i ett lagom tempererat rum!—

(35 km – 7½ tim)

Fred 4 mars: Upp kl ½9. Frukost i köket ½10. Ingemar skulle vila och ta igen sej, men jag hade tänkt åka upp och titta på "Skardörra". Hur det var kom jag på andra tankar och åkte istället vid 12-tiden bort till Klockervallen för rekognosera morgondagens spår upp mot Mjösjö. Solen titta fram och det var faktiskt vår i luften. Sedan åkte vi bort till handelsboden. Köpte tobak (inte jag), choklad och apelsinsaft. Sedan tillbaka till panget. Jag hade just slaggat in, då lillvärdinnan sa att vi kunde komma "å spise". Färdiga smörgåsar och te smakade faktiskt ok. Ja, så blev det slafen igen! Kl ½7 åt vi middag tillsammans med Strömer, varefter vi gick upp i den genomtrevliga "peise - .stuen", där vi fick kaffe.

Där satt vi sedan hela kvällen framför en brasa och snackade om allt möjligt. Strömer avslöjade sig som en sjutusan till mångsysslare. Bl.a. taxeringsnämndsledamot, fågel- och djurvän (ringmärkare), hedersledamot av Trondheims Turistförening, lämmelspecialist och mege, mege annat. Nåväl, vid ½11-tiden bröt vi upp. Ingemar somnade ganska bums, men jag låg vaken till ½3! (inte bra sova på dan!)

Lörd 5 mars: Kl 700 purrade Ingemar. Vi fick frukost kl 8 i köket. Träffade själva chefen själv, Alfred Unsgård, som visade sig vara en trevlig norrman. Bet. Räkningen (93:30). Kl ½9 kom vi iväg. Strömer följde bort till Klockervallen, där han tog av upp till "Skardörra". Vädret mulet - -2C. Spåret gick ganska bra att följa, men den svaga stigningen kändes och svetten började komma. Efter Mjösjö slutade både spår och träden, så vi kopplade på stakningen igen. Strax innan Vigelsjön bröt solen igenom och vi fick ett underbart landskap att beskåda. Kort solrast i Vigelsjöns norra ända. Över sjön gick det sedan fortare än väntat och kl 1 tog vi en riktig matrast uppe i närheten av vattendelaren. Varm apelsinsaft – smakade mums! Kl ½2 bar det åter iväg. Vinden som till att börja med kom akterifrån, och var ganska kall, mojnade av framåt e.m.. I närheten av Hyddsjön lämnade vi stakningen för att gena upp på Grönvålen. Väl uppe på den blev vi ganska konfunderade ett slag. "Det stämmer

inte"! Ett slag var vi på god väg ned mot Klinken, men en flukt på kompassen, rättade till det hela. Vi girade direkt styrbord, fick en härlig utförslöpa som fortsatte i härliga och allt våldsammare serpentiner. Jag höll på att åka rakt in i farstun till Nordfjells. Måste knacka på i alla fall och fick besked att det var bara att följa spåret, så skulle vi komma till Middagsfjells. Precis kl 4 knacka vi på hos dem. Den gamla lappgumman och hennes son verkade trevliga och vänliga. Vi blev anvisade logi i en stuga intill, där vi ockuperade köket. Middagen blev lite mer spartansk än förut under veckan: Kejsarsoppa + "medhavda mackor". Ja – så torka vi kläder, tvättade strumpor (av misstag!). Framåt 8-tiden tog vi "a lovely cup of the" och så knöt vi oss. (32 km – 7½ tim)

Sönd 6 mars: Vi låg ganska länge och tog det lugnt. Ingemar gick först upp och fick fyr i spisen. Kallt! –20C ute! Frukosten blev spartansk: nyponsoppa, choklad och kex med mjukost. Så kom Middagsfjell in och snackade ett slag. Så följde för ovanlighets skull, disk och rengöring. Först kl 1100 kom vi iväg. Fint väder med besljad sol. Vi tog telefonlinjen en bit, sedan ginade vi upp mot Grönfjället i ett gammalt spår. Det gick väldigt motigt. Jag hade svår ömhet i högra ankeln och fick ta av damasken. Ingemar fick tillbaka sin gamla axelvärk och allt tycktes motigt. Söder om Klastjärn lämna vi spåret och drog oss ner i ravinen mellan Långbrottfjället och Örsjökläppen. Nu var vi ju faktiskt på "hemmamarker". När vi kommit ner i stora ravinen tog vi den första egentliga rasten. Ett par chokladbitar och några klunkar apelsinsaft piggade upp. Sen var det bara de sista kilometrarna kvar fram till Walles på ett väl uppåkt spår. Hela gänget var kommet (även Stig o Ingvar) och dom höll just på att spisa lunch. Våra orakade nunor väckte kanske anstöt, men vi satte oss ändå ned och fick oss lite till livs, fast aptiten inte var så lysande.

Ja, så var faktiskt den första "civila" långturen vintertid avslutad och bara minnet av oföreglömliga naturbilder är kvar...

(15 km – 3 tim)

Av Nils Hansson